

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ทรัพยากรมนุษย์นับเป็นทรัพยากรที่สำคัญที่สุดในการพัฒนาประเทศ ประเทศใดที่คนในชาติมีความรู้ ประเทศนั้นย่อมมีความเจริญรุ่งเรือง ดังนั้นประเทศต่าง ๆ จึงให้ความสำคัญต่อการพัฒนาคนในชาติของตน โดยการให้ความสำคัญต่อการให้การศึกษาแก่คนในชาติ เพราะการศึกษา คือการพัฒนาให้คนมีความรู้ ที่สามารถสร้างตนให้มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมสูงขึ้น สร้างชาติให้อยู่อย่างมีความสุขและรุ่งเรืองได้ (สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี. 2542 : 86) การศึกษาเป็นเครื่องชี้นำสังคมผู้ได้รับการศึกษาจึงเป็นบุคลากรที่มีคุณภาพและเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ (กรมวิชาการ. 2545 : 1) ประเทศไทยเป็นอีกประเทศหนึ่งที่ทำให้ความสำคัญกับการให้การศึกษาแก่คนในชาติ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 4 ได้ ระบุความหมายของการศึกษาไว้ ดังนี้ “การศึกษา หมายความว่า กระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม โดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์ จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้อันเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อมสังคมการเรียนรู้และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต” ในหมวด 4 แนวการจัดการศึกษา มาตรา 22 การจัดการศึกษานั้นต้องยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้ และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียน สามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ ซึ่งสอดคล้องกับ หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ที่มีแนวทางการจัดการศึกษา ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนให้สามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด (กระทรวงศึกษาธิการ. 2545 : 3) และหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 หลักการสำคัญประการหนึ่งซึ่งชี้ให้เห็นว่าเป็นหลักสูตรการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551 : 4) ซึ่งทั้งสองหลักสูตร มีหลักการเดียวกันว่า เป็นหลักสูตรการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ “ผู้เรียนเป็นสำคัญ” หรือ “ผู้เรียนสำคัญที่สุด” จึงเป็นกรอบหลักของการจัดการเรียนรู้ของ โรงเรียนที่ต้องคำนึงถึงมากที่สุด

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นการจัดกิจกรรมโดยวิธีต่าง ๆ อย่างหลากหลายที่มุ่งให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริง เกิดการพัฒนาตนและสังคม คุณลักษณะที่จำเป็นสำหรับการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม ของประเทศชาติต่อไป การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มุ่งพัฒนาผู้เรียน จึงต้องใช้เทคนิควิธีการเรียนรู้รูปแบบการสอนหรือกระบวนการเรียนการสอนใน หลากหลายวิธี (คณะอนุกรรมการปฏิรูปการเรียนรู้. 2543 : 36-37) ผู้สอนจึงต้องสอนวิธีการแสวงหาความรู้ (Learn how to learn) มากกว่าสอนตัวความรู้ สอนการคิด มากกว่าสอนให้ท่องจำสอน โดยเน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ มากกว่าเน้นที่เนื้อหาวิชาดังที่ ประเวศ วะสี (2541 : 72) ได้กล่าวไว้ว่า "...ต้องปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ใหม่จากการเอาวิชาเป็นตัวตั้ง ไปสู่การเอาคนและสถานการณ์จริงเป็นตัวตั้ง เรียนจาก ประสบการณ์และกิจกรรม จากการศึกษาจากการตั้งคำถามและจากการแสวงหาคำตอบซึ่งจะทำให้สนุก ฝึกปัญญาให้กล้าแข็ง ทำงานเป็น ฝึกคุณลักษณะอื่น ๆ เช่น ความอดทน ความรับผิดชอบ การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน การรวมกลุ่ม การจัดการ การรู้จักตน..." จึงเห็นได้ว่า การสอนโดยเน้นที่ผู้เรียนเป็นสำคัญ จะช่วยพัฒนาผู้เรียนในทุกด้าน ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา ด้านความรู้ทักษะ เจตคติ (ลักษณะนิสัย) ด้าน IQ (Intelligence Quotient) และด้าน EQ (Emotional Quotient) ซึ่งจะนำไปสู่ความเป็น คนเก่ง คนดีและมีความสุข ตามเป้าหมายการจัดการศึกษาในปัจจุบัน (อาภรณ์ ใจเที่ยง. 2544 : 25) และงานวิจัยของ ใสว บรรณาลัย (2542 : 124) เรื่อง การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง พบว่า การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น และทำให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อวิชาที่สอน

ปัญหาสำคัญในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้และการจัดกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คือ การปรับเปลี่ยนบทบาทเดิม ๆ ของครูสู่บทบาทใหม่ที่ครูจะต้องเป็นผู้จัดกระบวนการเรียนรู้และกิจกรรมต่าง ๆ ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ ซึ่งแนวทางการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงนี้เอง ที่ครูส่วนใหญ่ยังไม่เข้าใจแนวทาง และวิธีการที่ชัดเจน ครูยังสับสนต่อการเปลี่ยนแปลงกระบวนการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน การไม่เข้าใจและไม่แน่ใจทำให้ครูส่วนใหญ่ยังยึดแนวการสอนแบบเดิม คือ เน้นครูเป็นศูนย์กลางและเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ครูและผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย จะต้องปรับเปลี่ยนวิธีคิด และตระหนักในความสำคัญของการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยจัดกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (ทิสนา แคมมณี. 2542 : 14)

ปัญหาสำคัญอีกประเด็นหนึ่ง คือ ขนาดของโรงเรียนซึ่งมักจะพบว่า โรงเรียนขนาดต่างกันมักจะมีสภาพและปัญหาการดำเนินงานจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญแตกต่างกัน ดังผลการวิจัยของ สามารถ ศรีพรหม (2550 : 111-112) ที่ได้ศึกษาสภาพการดำเนินงานจัดการกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน

เขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 พบว่า สภาพการดำเนินงานการจัดกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในสถานศึกษาที่มีขนาดแตกต่างกันมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผลการวิจัยของ สุวรรณมา มานิตย์ศิริกุล (2545 : 108) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาการดำเนินงานปฏิรูปการเรียนรู้ตามทัศนะของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัด กรมสามัญศึกษาจังหวัดขอนแก่น พบว่าโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีขนาดต่างกันมีการดำเนินงานปฏิรูปการเรียนรู้ตามทัศนะของผู้บริหาร โรงเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 รวมทั้ง ผลการวิจัยของ วิทยา กาญจนสร (2546 : 115) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การดำเนินงานการปฏิรูปการเรียนการสอนตามความคิดเห็นของครูผู้สอน ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า ค่าเฉลี่ยโดยรวมระดับการดำเนินงานปฏิรูปกระบวนการเรียนการสอนตามความคิดเห็นของครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา 4 ขนาดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งจากผลการวิจัยดังกล่าว แสดงให้เห็นว่า ขนาดของโรงเรียนมีความสำคัญและส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของสถานศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 ได้ดำเนินการตามนโยบายปฏิรูปการศึกษา แต่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ผ่านมา ยังไม่เป็นที่น่าพอใจ ดังจะเห็นได้จากรายงานการประเมินผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา 2552 ช่วงชั้นที่ 1, 2, 3 และ 4 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 พบว่า ผลการเรียนเฉลี่ย กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และภาษาต่างประเทศ ไม่ถึง 2.70 ซึ่งกลุ่มสาระที่ได้ผลการเรียนต่ำที่สุด คือ คณิตศาสตร์ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1. 2553 : 4-14) และจากการสัมภาษณ์ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 พบว่า ปัจจัยที่เป็นผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มาจากการที่ผู้บริหาร และครูในสถานศึกษา ยังไม่มีความชัดเจนทั้งในด้านความเข้าใจและการปฏิบัติ ในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ได้แก่ การบริหารจัดการ การจัดการเรียนรู้ และการเรียนรู้ (สมหวัง พันธะดี. 2553 : สัมภาษณ์) แสดงให้เห็นถึงปัญหาคุณภาพการศึกษาที่จำเป็นเร่งด่วนที่ต้องเร่งดำเนินการแก้ไข

ครูเป็นผู้มีบทบาทในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้บรรลุเป้าหมายซึ่งบทบาทของครูในอันที่จะจัดกิจกรรมที่กระตุ้นให้ผู้เรียนค้นคว้าและสร้างความรู้ด้วยตนเอง สร้างจินตนาการรวมทั้งเชื่อมโยงประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้เรียนกับชีวิตจริงให้เหมาะสมกับธรรมชาติและวัยของผู้เรียนนั้นครูจะต้องตรวจสอบบทบาทของตนเองว่าจัดกิจกรรมที่มุ่งเน้นให้ความสำคัญกับผู้เรียนอย่างแท้จริงและเป็นผู้มีบทบาทต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพเป็นพื้นฐานของการพัฒนาประเทศ (อตุลศักดิ์ ศรีปัญญา. 2545 : 3)

กระบวนการเรียนรู้เป็นหัวใจสำคัญของการปฏิรูปการศึกษา การพัฒนางานวิชาการด้านการจัดการเรียนรู้จึงเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาแต่ละระดับ และมีผลกระทบโดยตรงต่อการพัฒนาผู้เรียน ซึ่งเป็นตัวบ่งชี้ถึงคุณภาพและมาตรฐานของสถานศึกษานั้น ๆ ฉะนั้นสถานศึกษาจะเป็นที่ยอมรับของชุมชนและสังคมหรือไม่นั้น งานวิชาการด้านการจัดการเรียนรู้มีความสำคัญยิ่งซึ่งเกี่ยวข้องกับบุคลากรทุกคนที่จะต้องร่วมมือกันพัฒนา โดยเริ่มตั้งแต่การวางแผนการสอน การดำเนินงานเกี่ยวกับจัดการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ และการวัดผลประเมินผล (ปรียาพร วงศ์บุตร โรจน์. 2535 : 17)

ผู้วิจัยซึ่งรับผิดชอบด้านการสอนและเป็นคณะกรรมการงานวิชาการได้มองเห็นว่าการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญนั้น มีความสำคัญยิ่งจึงมีความต้องการที่จะศึกษา การบริหารงานวิชาการในด้านนี้ เพื่อจะได้นำผลการวิจัย ไปเป็นประโยชน์สำหรับผู้เกี่ยวข้องสามารถนำไปเป็นข้อมูลในการวางแผนเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

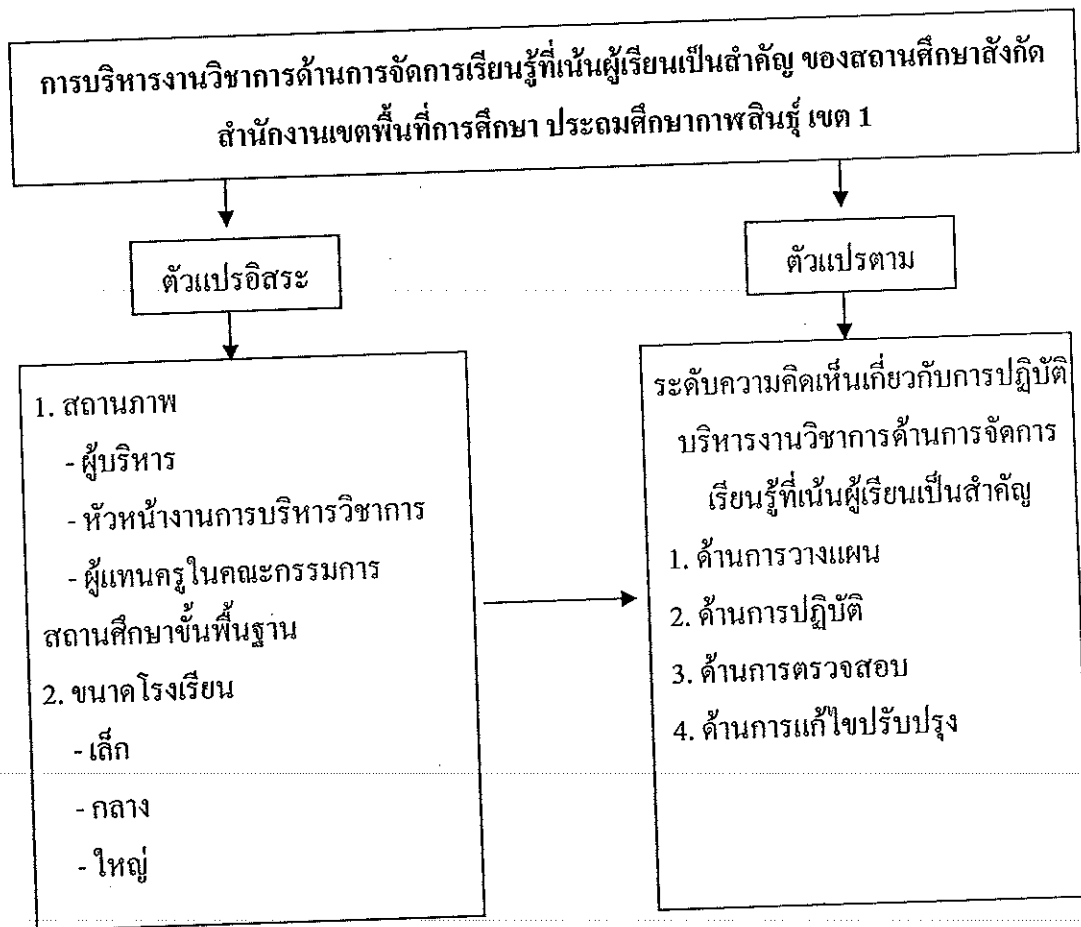
1. เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานการบริหารวิชาการ และผู้แทนครูในคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามขนาดโรงเรียนทั้ง โดยรวมและรายด้าน
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างาน การบริหารวิชาการ และผู้แทนครูในคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต่อการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ระหว่างโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน ทั้ง โดยรวมและรายด้าน
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะในการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1

สมมติฐานการวิจัย

บุคลากรที่มีสถานภาพ และปฏิบัติงานในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ที่มีขนาดแตกต่างกัน จะมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญแตกต่างกัน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำแนวทางการปฏิบัติในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2546 : 34 - 60) เพื่อเป็นมาตรฐานการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ดังแผนภาพที่ 1

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ บุคลากรสถานศึกษา ในสถานศึกษา จำนวน 564 คน จาก จำนวนโรงเรียน 188 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาฬสินธุ์ เขต 1 ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 188 คน หัวหน้างานการบริหาร วิชาการ จำนวน 188 คน และผู้แทนครูในคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 188 คน (กลุ่มบริหารงานบุคคล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1. 2553 : 1-12) จำแนกโรงเรียน เป็น 3 ขนาด ตามเกณฑ์กำหนดขนาดของสถานศึกษาสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาฬสินธุ์ เขต 1 ดังนี้

- 1.1.1 สถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 105 โรงเรียน
- 1.1.2 สถานศึกษาขนาดกลาง จำนวน 78 โรงเรียน
- 1.1.3 สถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน 5 โรงเรียน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 126 คน หัวหน้างานการบริหารวิชาการ จำนวน 126 คน และผู้แทนครูในคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 126 คน รวมทั้งสิ้น 378 คน ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาฬสินธุ์ เขต 1 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซี่ และ มอร์แกน (Krejcie and Morgan ; อ้างอิงมาจาก สุรวาท ทองบุ. 2550 : 217) ทำการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามสัดส่วนขนาดของ โรงเรียนทั้ง 3 ขนาด

2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีดังนี้

2.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) ได้แก่

2.1.1 สถานภาพ ประกอบด้วย

- 1) ผู้บริหารสถานศึกษา
- 2) หัวหน้างานการบริหารวิชาการ
- 3) ผู้แทนครูในคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.1.2 ขนาดของสถานศึกษา ประกอบด้วย

- 1) โรงเรียนขนาดเล็ก
- 2) โรงเรียนขนาดกลาง
- 3) โรงเรียนขนาดใหญ่

2.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ ระดับความคิดเห็นของผู้บริหาร

หัวหน้างานการบริหารวิชาการ และผู้แทนครูในคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ต่อสภาพการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 ใน 4 ด้าน ได้แก่

2.2.1 ด้านการวางแผน

2.2.2 ด้านการปฏิบัติ

2.2.3 ด้านการตรวจสอบ

2.2.4 ด้านการแก้ไขปรับปรุง

3. สถานที่ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

สถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 จำนวน 188 แห่ง

4. ระยะเวลาในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้ระยะเวลาในการวิจัย ระหว่าง เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2554 ถึง เดือนกันยายน พ.ศ. 2554 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การบริหารงานวิชาการ หมายถึง กระบวนการบริหารงานวิชาการ ตามขอบข่ายและภารกิจการบริหารสถานศึกษา ทั้ง 12 ด้าน ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กาฬสินธุ์ เขต 1 ได้แก่ 1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) การวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน 4) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5) การพัฒนา สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา 6) การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ 7) การนิเทศการศึกษา 8) การแนะแนวการศึกษา 9) การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 10) การส่งเสริมความรู้ ด้านวิชาการแก่ชุมชน 11) การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษา อื่น และ 12) การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุ วังค์กร หน่วยงาน และ สถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

2. การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึง การจัดการเรียนการสอนตามกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 โดยเป็นการจัดกิจกรรมที่มุ่งประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียนให้ได้รับการพัฒนาเต็มศักยภาพ ผู้เรียนสามารถแสวงหาความรู้จากแหล่งความรู้ที่หลากหลาย โดยครูเป็นผู้ชี้แนะและอำนวยความสะดวกให้แก่นักเรียน โดยคำนึงถึงความต้องการ ความพร้อมของผู้เรียน และให้เด็กได้ปฏิบัติกิจกรรมมากที่สุด

3. การบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึง กระบวนการบริหารงานวิชาการตามขอบข่ายการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กาฬสินธุ์ เขต 1 ประกอบด้วย

3.1 ด้านการวางแผน หมายถึง การที่ครูผู้สอนมีการดำเนินการวางแผน เกี่ยวกับการวิเคราะห์หลักสูตร การจำแนกเนื้อหาสาระ กิจกรรม จุดประสงค์ การวิเคราะห์ผู้เรียนเน้นการศึกษาผู้เรียนเป็นรายบุคคลด้านข้อมูลส่วนตัว ความรู้ ความสนใจความสามารถความถนัดและความประพฤติ

3.2 ด้านการปฏิบัติ หมายถึง การที่ครูผู้สอนดำเนินการเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้คิดค้นคว้า ให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัด โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล และสร้างความรู้ด้วยตนเอง มีส่วนร่วมกันสร้างความรู้ที่มีกระบวนการอันนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในทางที่ดี รวมทั้งสอดคล้องคุณธรรมจริยธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์

3.3 ด้านการตรวจสอบ หมายถึง การที่ครูผู้สอนมีการดำเนินการเกี่ยวกับ การวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ วิธีการวัดและประเมินผลที่หลากหลายครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้ การมีส่วนร่วมในการวัดผลและประเมินผลของครู ผู้เรียน ผู้ปกครอง ผู้ที่เกี่ยวข้อง การประเมินผลตามสภาพจริง

3.4 ด้านการแก้ไขปรับปรุง หมายถึง การที่ครูผู้สอนมีการดำเนินการแก้ไขปัญหาการเรียน ปรับปรุงรูปแบบการสอน ดำรงความต้องการของผู้เรียน ส่งเสริมให้มีการรายงานผลผู้เรียน และแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างครูกับผู้ปกครองอย่างสม่ำเสมอ

4. ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้ที่ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการ โรงเรียนหรือผู้รักษาการ ในตำแหน่งผู้อำนวยการ โรงเรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กาฬสินธุ์ เขต 1

5. หัวหน้างานการบริหารวิชาการ หมายถึง ครูที่ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้ากลุ่มงานบริหาร วิชาการหรือผู้ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานในกลุ่มงานบริหารวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1

6. ผู้แทนครูในคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง ผู้ที่ได้รับการบรรจุ แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งข้าราชการครู ที่ปฏิบัติหน้าที่สายงานการสอน และเป็นคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ได้รับการแต่งตั้งใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1

7. สถานศึกษา หมายถึง โรงเรียนที่จัดการศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 และหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 188 โรงเรียน ซึ่งจำแนก เป็น 3 ขนาด ตามเกณฑ์กำหนดขนาดของสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาฬสินธุ์ เขต 1 ดังนี้

- 7.1 สถานศึกษาขนาดเล็ก (นักเรียนไม่เกิน 120 คน)
- 7.2 สถานศึกษาขนาดกลาง (นักเรียนตั้งแต่ 121-499 คน)
- 7.3 สถานศึกษาขนาดใหญ่ (นักเรียนตั้งแต่ 500 คนขึ้นไป)

8. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 หมายถึง สำนักงาน การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดกาฬสินธุ์ เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 ตาม ประกาศของกระทรวงศึกษาธิการ อาศัยอำนาจตามมาตรา 33 ในพระราชบัญญัติระเบียบบริหาร ราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 ประกอบด้วย อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ อำเภอกมลาไสย อำเภอสหัสขันธ์ อำเภอร่องคำ อำเภอสหัสขันธ์ และอำเภอคอนจาน

9. ความคิดเห็น หมายถึง ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานการ บริหารวิชาการ และผู้แทนครูในคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เกี่ยวกับสภาพการ บริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 ที่ได้จากการตอบแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ข้อมูล และแนวทางการบริหารงานวิชาการด้านจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ให้มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลเพิ่มมากขึ้น
2. ข้อมูลที่ได้จะเป็นข้อสนเทศในการวางแผนจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ต่อไป